

ZJEDNODUŠENÉ TECHNOLOGICKÉ POSTUPY ÚKONOV PRI VLAKOCH NÁKLADNEJ DOPRAVY

Železničný podnik (ďalej len ŽP) zabezpečí, aby sa každý jeho zamestnanec (vrátane dodávateľov a subdodávateľov) v priestoroch manažéra infraštruktúry vždy pred začatím výkonu pracovnej činnosti v prevádzkovom priestore ohlásil u výpravcu (dispečera) a tohto oboznámil s pracovnou činnosťou, ktorú má vykonávať, a dohodol s ním podmienky jej bezpečného výkonu. Výpravca (dispečer) poskytne zamestnancovi ŽP (vrátane dodávateľov a subdodávateľov) informácie potrebné na zachovanie jeho bezpečnosti a ochrany zdravia z pohľadu železničnej prevádzky.

1. Končiaci vlak, tranzitný vlak so spracovaním - činnosti pred a po príchode vlaku

Pred príchodom vlaku do dopravného bodu - železničnej stanice, výhybne, nákladiska, vlečky odbočujúcej na širšej trati, kde vlak končí, resp. kde bude spracovávaný, ŽP informuje príslušného oprávneného zamestnanca riadiaceho dopravu na železničnej dráhe (výpravca, dispečer) o úkonoch, ktoré sa budú v tomto dopravnom bode s vlakom vykonávať (napr. predpokladaný pobyt vlaku, prestavenie súpravy do vlečky, dispozičné pokyny k odstupujúcim, nastupujúcim HKV, personálu zabezpečujúcemu posunovacie práce, odstavenie časti vlaku na manipulačné koľaje, deponovanie a pod.) tak včas, aby tento mohol vhodne upraviť technológiu miestnej práce. Po príchode vlaku do dopravného bodu je zamestnanec ŽP povinný prihlásiť sa výpravcovi (dispečerovi), s ktorým dohodne ďalší postup pri spracovaní vlaku.

Prácu so sprievodnými listinami a vlakovou dokumentáciou zabezpečuje zamestnanec ŽP.

Zabezpečenie vlaku proti samovoľnému pohybu vykoná zamestnanec ŽP v zmysle príslušného Prevádzkového poriadku. Následne vykoná vyvesenie HKV. Odstup HKV vykonajú zamestnanci ŽP v spolupráci s výpravcom (dispečerom). V prípade potreby dočasne odstaviť HKV v tomto dopravnom bode rozhodne o vhodnom mieste odstavenia výpravca (dispečer) podľa prevádzkovej situácie a miestnych pomerov. Za zaistenie odstaveného HKV zodpovedajú zamestnanci ŽP. Kľúče od HKV môže rušňovodič ŽP dočasne uschovať len v obsadenej dopravnej kancelárii.

Prehliadky koľajových vozidiel a odobratie koncových návěstí vykonávajú zamestnanci ŽP.

Prípravu vlaku na rozradenie vykonajú zamestnanci ŽP. Rozradenie vlaku, prístavbu koľajových vozidiel na manipulačné koľaje, vlečky a pod. vykonajú zamestnanci ŽP s HKV ŽP v spolupráci s výpravcom (dispečerom). Ukončenie činností s vlakom je ŽP povinný ohlásiť výpravcovi (dispečerovi).

2. Východiskový vlak, tranzitný vlak so spracovaním - činnosti pred odchodom vlaku

Spôsob zostavy vlaku a rozsah vykonávaného posunu v dopravnom bode dohodne zamestnanec ŽP s výpravcom (dispečerom). Zostavenie vlaku vykonajú zamestnanci ŽP s HKV ŽP v spolupráci s výpravcom (dispečerom).

Nástup HKV vykonajú zamestnanci ŽP podľa pokynov výpravcu (dispečera). Privesenie HKV a odstránenie zariadení slúžiacich na zabezpečenie koľajových vozidiel proti samovoľnému pohybu vykoná zamestnanec ŽP.

Prehliadky koľajových vozidiel, skúšku brzdy a označenie vlaku predpísanými návěstami vykonávajú zamestnanci ŽP.

Zaraďovanie a odstavovanie koľajových vozidiel, ako aj prípadné vyradovanie koľajových vozidiel s technickou alebo prepravnou chybou, vykonávajú zamestnanci ŽP s HKV ŽP v spolupráci s výpravcom (dispečerom).

Spracovanie a manipuláciu so sprievodnými listinami a vlakovou dokumentáciou zabezpečuje zamestnanec ŽP.

ŽP je povinný odoslať elektronicky vstupnú vetu vlaku do IS PIS ŽSR. Výpravca (dispečer) je povinný skontrolovať zadanie vstupnej vety do IS PIS ŽSR. Zamestnanec ŽP je povinný odovzdať Správu o zostave vlaku v papierovej forme, elektronickej forme výpravcovi (dispečerovi) v prípadoch, ak budú do vlaku zaradené koľajové vozidlá s inými dôležitými prevádzkovými údajmi (napr. PNM, znížená rýchlosť, zvláštne podmienky prepravy a pod.).

V prípade mimoriadnosti, ak zamestnanec ŽP nedokáže zaslať vstupnú vetu vlaku, vstupnú vetu pre potreby IS PIS ŽSR zadá výpravca (dispečer). Za mimoriadnosti sa považujú prevádzkové poruchy v zmysle predpisu ŽSR Z 17 „Nehody a mimoriadne udalosti“, ktoré majú za následok zmenu zloženia vlaku, a poruchy informačných systémov v zmysle predpisu ŽSR DP 2 „Prevádzkový informačný systém“. V týchto prípadoch „Súpis vlaku“ a „Správu o zostave vlaku“ zamestnanec ŽP v papierovej forme odovzdá výpravcovi (dispečerovi).

V prípade poruchy IS PIS ŽSR alebo poruchy komunikácie IS PIS ŽSR – PIS dopravcu je zamestnanec ŽP povinný kontaktovať ŽT Servicedesk (hotline ICT) ŽSR a po zaregistrovaní incidentu nefunkčnosti IS PIS ŽSR je mu pridelené číslo reklamácie. Toto číslo nahlási kontrolnému dispečerovi ŽSR pri požiadavke o mimoriadne spísanie vlaku z dôvodu poruchy IS PIS ŽSR. Následne po overení kontrolný dispečer nariadi spísanie takéhoto vlaku.

Vyrozumenie rušňovodiča písomnými rozkazmi o mimoriadnostiach týkajúcich sa jazdy vlaku zabezpečí výpravca (dispečer).

Pripravenosť vlaku na odchod ohlásí rušňovodič (zamestnanec ŽP) výpravcovi (dispečerovi).

3. Postrk

Posun postrkovým HKV v dopravnom bode alebo na širšej trati zabezpečia zamestnanci ŽP v spolupráci s výpravcom (dispečerom). Privesenie, resp. vyvesenie postrkového HKV, skúšku brzdy, označenie vlaku predpísanými návěstami, zmenu zloženia vlaku v IS vykonajú zamestnanci ŽP. Vyrozumenie rušňovodiča postrkového HKV písomnými rozkazmi zabezpečí výpravca (dispečer). Pripravenosť vlaku s postrkom na odchod ohlásí rušňovodič (zamestnanec ŽP) výpravcovi (dispečerovi).

4. Práca s miestnym koľajovým vozidlom

Zamestnanci ŽP ešte pred prístavbou koľajových vozidiel na manipulačné miesto dohodnú s výpravcom (dispečerom) spôsob a podmienky vykonania posunu. Koľajové vozidlá sa na manipulačné miesta pristavujú s podmienkou nediskriminačného prístupu pre rôzne ŽP. ŽP zabezpečí možnosť

posunu s pristavenými koľajovými vozidlami pre vykonanie potrebných manipulácií iným ŽP. Obdobné pravidlá je potrebné dodržať pred odsunom koľajových vozidiel z manipulačných miest a zaradením do vlaku. Za vykonanie všetkých úkonov pre bezpečný posun s koľajovým vozidlom iného ŽP (zaistenie proti samovoľnému pohybu, prerušenie nakládky, vykládky) zodpovedá vedúci posunu toho ŽP, ktorý posun riadi. Pred odsunom z manipulačného miesta zamestnanci ŽP upozornia výpravcu (dispečera) na naloženie koľajových vozidiel mimoriadnou zásielkou.

ŽP, ktorý má uzatvorený zmluvný vzťah so svojimi prepravcami (subdodávateľmi) vykonávajúcimi nakládku alebo vykládku vozňových zásielok v priestoroch ŽSR, zabezpečí (preukázateľne vyrozumie), že:

- vždy pred začatím výkonu pracovnej činnosti v prevádzkovom priestore sa prepravca ohlási u príslušného oprávneného zamestnanca riadiaceho dopravy na dráhe (výpravca, dispečer) a tohto oboznámi s pracovnou činnosťou, ktorú má vykonávať, a dohodne s ním podmienky jej bezpečného výkonu;
- nakládka alebo vykládka je povolená len zo strany všeobecnej nakladacej vykladacej koľaje (VNVK) alebo nakladacej rampy;
- nesmie sa vykonávať nakládka a vykládka tovaru dlhých predmetov vyžadujúcich žeriav alebo upínacie zariadenie na zdvíhanie, kde je riziko vzdialenia sa mimo priechodný prierez koľaje VNVK (mimo obrys koľajového vozidla) a kde je predpoklad, že by dlhé predmety počas manipulácie mohli zasahovať aj do priechodného prierezu susedných koľají!;
- na elektrifikovaných tratiach (ŽST), okrem podmienok v predchádzajúcom odseku, každý zamestnanec, ktorý vykonáva pracovnú činnosť v prevádzkovom priestore, v ktorom sú elektrifikované koľaje (elektrifikovaná trať, koľajisko železničnej stanice, ako aj každej inej dopravne), ako aj každý zamestnanec, ktorý pri výkone pracovnej činnosti prichádza do prevádzkového priestoru, v ktorom sú elektrifikované koľaje (elektrifikovaná koľaj), musí mať platnú **odbornú spôsobilosť minimálne poučenej osoby**. Tento zamestnanec sa nesmie priblížiť (telom alebo predmetom) k častiam trakčného vedenia pod napätím na vzdialenosť kratšiu ako 1,5 m;
- pred vykonávaním nakladacej alebo vykladacej manipulácie sa musí vykonať kontrola zabezpečenia koľajového vozidla proti samovoľnému pohybu;
- k otváranej časti dopravného prostriedku (napr.: bočnice a čelnice nákladného automobilu a i.) je potrebné sa postaviť z dosahu možného ohrozenia;
- dvere najmä naložených dopravných prostriedkov (KV aj nákladných automobilov) je potrebné otvárať so zvýšenou opatrnosťou, s očakávaním ich náhodného vymrštenia sa;
- otvorené dvere dopravného prostriedku je potrebné zabezpečiť proti samovoľnému uzavretiu na tento účel zhotovenými podperami;
- bez spôsobilosti z BOZP v zmysle predpisu ŽSR Z 2 „Bezpečnosť zamestnancov v podmienkach Železníc Slovenskej republiky“ a Skúšky spôsobilosti – 17/2 z predpisu ŽSR Z 3 „Odborná spôsobilosť na ŽSR“ nesmie prepravca s koľajovým vozidlom svojvoľne pohybovať (ani posunovať!), čo platí aj pri ručnom posune, pri posune s cestnými vozidlami, ako aj pri posune s použitím jednoduchých mechanizačných prostriedkov (strkače, navijaky a pod.). ŽP zabezpečí, že

zamestnanci prepravcu môžu nakladať, vykladať tovar a zdržiavať sa v koľajových vozidlách len po súhlase zamestnanca ŽP. Zamestnanci prepravcu sú povinní dodržať príkazy zamestnancov riadiacich posun a dopravu na dráhe;

- každý prepravca je povinný vyhotoviť a predložiť železničnému podniku na odsúhlasenie „Identifikáciu neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození a návrh ochranných opatrení“, na každom konkrétnom pracovisku a pre každý typ mechanizačného zariadenia, používaného pri nakládke alebo vykládke vozňových zásielok.

Obsluha vlečiek, koľajísk rušňových dep, opravovní vozňov sa vykonáva podľa ustanovení príslušných prevádzkových poriadkov a ich príloh. Podmienky prevádzkovania dopravy na dráhe vlečky, rušňového depa, opravovne vozňov určuje a dohodne so ŽP prevádzkovateľ tejto dráhy.

Nevyhnutné opravy, úpravy koľajových vozidiel a nákladov na nich naložených, ktoré je treba vykonať z dôvodu ich vyradenia zo súpravy vlaku pre technickú alebo prepravnú chybu, sa vykonávajú na miestach na túto činnosť vyhradených. V prípade, že takéto miesto v príslušnom dopravnom bode nie je a doprava takéhoto koľajového vozidla do vhodnej opravovne vozňov je možná, ŽP zabezpečí jeho dopravu. Ak je úprava a oprava chýb na koľajových vozidlách v danom dopravnom bode nevyhnutná i na miestach stavebne a technicky nevybavených pre túto činnosť, zamestnanci ŽP dohodnú so ŽSR podmienky vykonania týchto činností. Zamestnanci ŽP sú zodpovední za prijatie a vykonanie opatrení (napr. protipožiarne, ekologické, bezpečnosť zamestnancov a pod.) súvisiacich s vykonaním opráv alebo úprav chýb na koľajových vozidlách alebo nákladoch.